

Sygn. akt IV K 741/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2015 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie IV Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Tomasz Banaś

Protokolant: sekr. sąd. Anna Komaniecka – Ptasznik

przy udziale prokuratora Elżbiety Muniak

po rozpoznaniu w dniu 19.11.2015 roku

sprawy

S. K., ur. (...) w S., syna W. i R. z domu C.

oskarżonego o to, że:

w dniu 9 maja 2015 roku w S., będąc uprzednio karanym:

- wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 29.09.2005 roku, sygn. akt III K 178/05 za czyn z art. 210 § 1 dkk na karę 10 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył od 12 stycznia 1993 roku do 24 lutego 1994 roku i od 22 kwietnia 1994 roku do 8 lipca 1999 roku, od 13 marca 2000 roku do 26 grudnia 2000 roku i od 23 kwietnia do 22 lipca 2002 roku i od 24 lutego 2006 roku do 13 kwietnia 2009 roku, obejmującym wyroki:
 - 1) Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie z dnia 12.03.1996 roku, sygn. akt III K 383/94, za czyn z art. 210 § 1 dkk, na karę 4 lat pozbawienia wolności,
 - 2) Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 26.10.1999 roku, sygn. akt VI K 351/96 za czyn z art. 280 § 1 kk, na karę 3 lat pozbawienia wolności,
 - 3) Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 12.03.2004 roku, sygn. akt 213/00, za czyn z art. 210 § 1 dkk w zb. z art. 158 § 1 dkk w zb. z art. 268 dkk, na karę 3 lat pozbawienia wolności oraz
- wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Szczecinie V Wydział Karny z dnia 4.12.2012 roku, sygn. akt V K 1224/12, na karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbywał 6.05.2009 roku oraz od 30.10.2010 roku do 7.02.2013 roku, obejmującym wyroki:
 - 1) Sądu Rejonowego Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 27.04.2010 roku, sygn. akt VI K 2481/09 za czyny z art. 279 § 1 kk i inne czyny, na karę 2 lat pozbawienia wolności,
 - 2) Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 11.04.2012 roku, sygn. akt V K 144/12 za czyn z art. 297 § 1 kk i inne czyny, na karę na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,
 - 3) Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 16.10.2012 roku, sygn. akt V K 273/12 za czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

na terenie parkingu podziemnego znajdującego się przy ul. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z ustaloną osobą, dokonał rozboju na osobie M. G. w ten sposób, że po uprzednim doprowadzeniu pokrzywdzonej do stanu bezbronności, poprzez jej popchnięcie, w wyniku którego upadła, a następnie uderzanie pięściami i kopanie po całym ciele oraz szarpanie za włosy, czym narażono pokrzywdzoną na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 lub w art. 157 § 1 kk, dokonał zaboru w celu przywłaszczenia torebki z zawartością kosmetyczki z kosmetykami, ręcznika kąpielowego, notesu oraz dowodu osobistego o nieustalonej wartości strat, czym działano na szkodę M. G.,

tj. o czyn z art. 280 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 158 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

I. Oskarżonego S. K. uznaje za winnego tego, że w dniu 9 maja 2015 roku, na terenie parkingu podziemnego znajdującego się przy ul. (...) w S., działając wspólnie i w porozumieniu z ustaloną osobą, używając przemocy wobec M. G., polegającej na jej pchnięciu, w wyniku czego upadła, a następnie uderzaniu pięściami i kopaniu po całym ciele oraz szarpaniu za włosy, czym naraził pokrzywdzoną na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 kk lub art. 157 § 1 kk, dokonał zaboru w celu przywłaszczenia torebki z zawartością kosmetyczki z kosmetykami, ręcznika kąpielowego, notesu oraz dowodu osobistego, o nieustalonej wartości strat, czym działał na szkodę M. G., przy czym czynu tego dokonał będąc uprzednio skazany wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 27.04.2010 roku, sygn. akt VI K 2481/09, za czyny z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk oraz z art. 224 § 2 kk, objętego wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 4.12.2012 roku, sygn. akt V K 1224/12, na karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbywał w dniu 6.05.2009 roku oraz od dnia 30.10.2010 roku do 7.02.2013 roku, tj. czynu z art. 280 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 158 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 2 kk i za to na podstawie art. 280 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 158 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 2 kk skazuje go, a na podstawie art. 280 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk w zw. z art. 64 § 2 kk wymierza mu karę 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

II. Na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zalicza oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 29.06.2015 roku do dnia 19.11.2015 roku przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się jednemu dniowi kary pozbawienia wolności.

III. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. A. M. kwotę 516,60 zł (pięciuset szesnastu zł sześćdziesięciu gr), w tym kwotę 96,60 zł (dziewięćdziesięciu sześciu zł sześćdziesięciu gr) podatku od towaru i usług, tytułem wynagrodzenia za obronę świadczoną oskarżonemu z urzędu.

IV. Zwalnia oskarżonego od ponoszenia opłaty i pozostałych kosztów procesu.

Sygn. akt IV K 741/15

UZASADNIENIE

Na podstawie całokształtu materiału dowodowego ujawnionego na rozprawie Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 9 maja 2015 roku M. G. przebywała w towarzystwie (...), wcześniej spożywała alkohol. Wymienieni będąc na terenie parkingu podziemnego przy ul. (...) w S., spotkali P. K., S. K. i E. W.. Ostatnie dwie osoby zaatakowały M. G.. Najpierw wymienioną uderzała E. W., następnie przyłączył się S. K.. W czasie niespełna 4 minut pchali M. G., w wyniku czego upadła, później uderzali pięściami i kopali, szarpali za włosy, czym narażili pokrzywdzoną na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 kk lub art. 157 § 1 kk. P. K. próbował odciągnąć napastników, jednak bez powodzenia. Osobą bardziej agresywną była E. W., zachowanie S. K. sprowadzało się do przytrzymywania M. G., w tym za ramię, a następnie wyrwania jej torebki z zawartością kosmetyczki z kosmetykami, ręcznika kąpielowego, notesu oraz dowodu osobistego, o nieustalonej wartości strat.

S. K. jeszcze podczas zdarzenia próbował opuścić parking, ostatecznie wychodząc w czasie kiedy E. W. jeszcze szarpała M. G.. Po sprawdzeniu, że nie ma w torebce pieniędzy, mężczyzna ją porzucił. Został zatrzymany w dniu 29 czerwca 2005 roku, o godz. 19.55.

Dowód:

- w części wyjaśnienia oskarżonego, k. 81, 86, 114, 258-269
- zeznania M. G., k. 1-2, 7 zbioru C
- protokół oględzin nagrania ze zdjęciami, k. 13-23
- nagranie na płycie DVD, k. 25
- w części wyjaśnienia E. W., k. 3-4, 5-6 zbioru C
- zeznania P. K., k. 8-9 zbioru C

Oskarżony ma 45 lat. Z wykształcenia zawodowego – stolarz, przed zatrzymaniem bezrobotny na terenie Polski. Wcześniej uzyskiwał nieustalone dochody na terenie Wielkiej Brytanii. Nie ma majątku. Jest kawalerem, bez dzieci. Mężczyzna jest uzależniony od alkoholu, powinien odbyć kolejną terapię odwykową. W chwili czynu nie był z powodu choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego, ani innego zakłócenia czynności psychicznych w stanie, który znosiłby lub ograniczał w stopniu znacznym zdolność rozpoznawania znaczenia tego czynu i kierowania swoim postępowaniem.

S. K. był wielokrotnie karany sądownie, w tym przede wszystkim z przestępstwa przeciwko mieniu. W szczególności był karany wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 27.04.2010 roku, sygn. akt VI K 2481/09, za czyny z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk oraz z art. 224 § 2 kk, objętego wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 4.12.2012 roku, sygn. akt V K 1224/12, na karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbywał w dniu 6.05.2009 roku oraz od dnia 30.10.2010 roku do 7.02.2013 roku.

Dowód:

- dane osobopoznawcze, k. 144
- wyjaśnienia oskarżonego, k. 80
- informacja o dochodach, k. 127
- dane o karalności, k. 264-266
- opinia sądowo – psychiatryczna, k. 134-137
- odpisy wyroków, k. 105-106, 116-117, 250, 257-262, 267

Oskarżony w dniu 29 czerwca 2015 roku przyznał się do dokonania zarzucanego mu czynu (k. 81). Potwierdził, że w którymś momencie odepchnął pokrzywdzoną i zabrał jej torebkę. W dniach 1 lipca 2015 roku i 23 lipca 2015 roku ponownie się przyznał (k. 86, 114). W czasie rozprawy w dniu 19 listopada 2015 roku przyznał się do kradzieży, kwestionując zarzut w pozostałym zakresie (k. 268 verte). W czasie odtwarzania nagrania z monitoringu przyznał, że trzymał za ramię pokrzywdzoną jak wyszarpywał jej torebkę. Poparł wniosek swojego obrońcy o wymierzenie kary 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności (k. 269).

Sąd ustalając stan faktyczny jak wyżej oparł się przede wszystkim na nagraniu z monitoringu, które jednoznacznie pozwala odtworzyć przebieg zdarzenia w dniu 9 maja 2015 roku. Dodatkowo uwzględnił korespondujące z nim zeznania pokrzywdzonej oraz w części zbieżnej relacje oskarżonego, E. W. i P. K..

W szczególności nagranie pozwoliło przyjąć, że przede wszystkim E. W. używała przemocy wobec M. G., niemniej działający jednocześnie S. K., nawet w czasie zaboru torebki, przytrzymał ją za ramię. Nagranie pozostaje oczywiście zbieżne z relacją pokrzywdzonej, która oboje wymienionych odbierała jako napastników działających wspólnie. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że oskarżony przez większość postępowania przyznawał się do zarzutu, a dopiero na rozprawie zakwestionował żeby użył przemocy, przy czym zdawał się nie rozumieć na czym polega działanie wspólnie i w porozumieniu w rozumieniu art. 18 § 1 kk.

Zgodnie bowiem z ustaloną w orzecznictwie na gruncie art. 18 § 1 kk koncepcją współsprawstwa, każdy spośród współsprawców ponosi odpowiedzialność za całość popełnianego wspólnie i w porozumieniu czynu zabronionego, a zatem także i w tej części, w której znamiona czynu zabronionego wypełnione zostały zachowaniem współsprawcy (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 1 marca 2005 roku, w sprawie II KK 249/04, opublikowanym w OSNKW 2005/7-8/63). Nie jest zatem koniecznym dla ustalenia odpowiedzialności S. K. i E. W. z tytułu naruszenia dyspozycji art. 280 § 1 kk, aby każdy oddzielnie wypełnił wszystkie przesłanki w tym przepisie przewidziane, a wystarczającym jest stwierdzenie, że podjęte przez nich działania łącznie takie znamiona wyczerpały, co w rozważanym przypadku w istocie miało miejsce. Oskarżony i E. W. wedle dającego się odtworzyć porozumienia co do przestępstwa, podzielili się dorozumianymi rolami, w sposób ustalony wyżej. O ile zachowanie S. K. sprowadziło się przede wszystkim do zaboru torebki z zawartością, a E. W. do stosowania przemocy, oskarżony również przytrzymał pokrzywdzoną, czy osaczał ją. W konsekwencji poza kwalifikacją z art. 280 § 1 kk i ze względu na zabór dowodu osobistego – w zw. z art. 275 § 1 kk, należało ją uzupełnić o art. 158 § 1 kk.

Jednocześnie sąd dostosował opis czynu do przyjętych za przeprowadzonymi dowodami ustaleń, w tym przede wszystkim nagrania. Pokrzywdzona, wbrew zarzutowi aktu oskarżenia, nie została doprowadzona do stanu bezbronności w rozumieniu art. 280 § 1 kk. Doprowadzenie człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności w myśl art. 280 § 1 kk to zachowania, które nie polegają na użyciu przemocy wobec osoby; spowodowanie stanu bezbronności polega na tym, że pokrzywdzony, mający do tej pory możliwość obrony lub ucieczki, zostaje ich pozbawiony (tak m.in. w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2012 r., III KK 148/12). Sprawcy natomiast zastosowali w stosunku do pokrzywdzonej przemoc, toteż kierując się zasadą wyrażoną w art. 413 § 1 pkt 4 kpk, należało dokonać zmiany opisu czynu przypisanego, względem zarzuczonego.

Sąd zmienił również opis czynu w zakresie warunków powrotu do przestępstwa. Podstawą kwalifikacji z art. 64 § 2 kk, wbrew aktowi oskarżenia, nie mógł być wyrok łączny Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 29.09.2005 roku, sygn. akt III K 178/05, bo już z opisu tego wyroku wynika, że od odbycia orzeczonej nim kary do popełnienia przestępstwa minęło 5 lat. Z kolei drugi z powołanych wyroków łącznych – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 4.12.2012 roku, sygn. akt V K 1224/12, pomijając, że ze źle odnotowaną nazwą sądu, opierał się na niewłaściwie zawartych w informacji o osobie oskarżonego z Krajowego Rejestru Karnego oraz w samym ww. wyroku łącznym, danych o wyrokach jednostkowych. W szczególności oba dokumenty wskazywały, że oskarżony w sprawie VI K 2481/09 nie został skazany w warunkach powrotu do przestępstwa (k. 105, 269), kiedy z wyroku z dnia 27 kwietnia 2010 roku, dołączonego na etapie postępowania sądowego, wynika, że oskarżony został skazany za czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk, a jedynie poprzez błąd sądu w podstawie wymiaru kary nie został wskazany art. 64 § 2 kk (k. 267). Uwzględniając, że za to przestępstwo orzeczona została kara powyżej roku pozbawienia wolności, a po objęciu skazania wyrokiem łącznym w sprawie V K 1224/12, oskarżony odbył karę w dniu 6 maja 2009 roku oraz od dnia 30 października 2010 roku do 7 lutego 2013 roku, popełniając w dniu 9 maja 2015 roku, a więc w ciągu 5 lat od odbycia kary, przestępstwo podobne, należało przedstawić kwalifikację uzupełnić o art. 64 § 2 kk.

Przy wymiarze kary sąd kierował się swoim uznaniem, granicami zagrożenia przewidzianymi w ustawie karnej oraz ocenił stopień społecznej szkodliwości czynu. Zgodnie z dyrektywami art. 53 kk, wziął pod uwagę okoliczności zarówno obciążające, jak i łagodzące odpowiedzialność karną.

Do okoliczności obciążających oskarżonego zaliczył działania ewidentnie ukierunkowane na łatwe wzbogacenie, zasadniczo niewielką wartość mienia, którego zaboru dokonano, w stosunku do środków jakich użyto, a przede wszystkim realizowanie go w sposób konsekwentny, w tym wspólnie i w porozumieniu z inną osobą.

Kolejną okolicznością obciążającą oskarżonego jest stopień społecznej szkodliwości przypisanego przestępstwa. Uwzględniając do jego oceny kryteria z art. 115 § 2 kk, w tym okoliczności przedmiotowo – podmiotowe czynu, a mianowicie – z jednej strony w/w sposób działania, związane z tym nastawienie psychiczne, motywację, w tym chęć uzyskania w łatwy sposób korzyści finansowej kosztem nietrzeźwej pokrzywdzonej, należy przyjąć, że ów stopień był znaczny.

Oskarżonego obciąża także dopuszczenie się rozboju w sytuacji, gdy był on już karany wielokrotnie, bo bez wyroków łącznych dziesięć razy, za tego rodzaju przestępstwa i inne przeciwko mieniu.

Na korzyść oskarżonego przemawia przyznanie się do zarzucanego mu czynu i złożenie wyjaśnień, przy czym przed sądem z zamiarem umniejszenia własnej odpowiedzialności.

W związku z powyższym sąd się przychylił do złożonego w trybie art. 387 kpk wniosku oskarżonego i wydał orzeczenie o zgodnej z nim treści. Tak wymierzona w pkt I części dyspozytywnej wyroku kara 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, spełnia wymóg minimum adekwatności do społecznej szkodliwości popełnionego czynu oraz stopnia zawinienia oskarżonego. Sąd wymierzając oskarżonemu karę pozbawienia wolności w zawnioskowanym przez niego wymiarze uznał też, że realizuje dyrektywy wymiaru kary, w tym w zakresie prewencji indywidualnej i generalnej.

Niemniej wymierzenie kary jedynie w dolnej granicy zagrożenia za czyn z art. 280 § 1 kk, przy znacznym stopniu społecznej szkodliwości czynu oraz w stosunku do oskarżonego, będącego uprzednio karanym za taki czyn i podobne, w warunkach multirecydywy, które obligują do wymierzenia kary powyżej dolnego zagrożenia, było możliwe tylko w trybie przewidzianym w art. 387 § 2 kpk. W toku bowiem nieograniczonego wnioskiem oskarżonego rozpoznania sprawy, należałoby rozważyć karę odpowiednio surową, tj. 4 lat pozbawienia wolności, o czym oskarżony został pouczony po ogłoszeniu wyroku.

Mając też możliwość bezpośredniego kontaktu ze S. K., uwzględniając powołaną wcześniej karalność oskarżonego, pomijając nawet, że kary za czyn z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk nie można warunkowo zawiesić, sąd uznał, że resocjalizacja oskarżonego może nastąpić jedynie w warunkach pozbawienia wolności, gdyż każda inna kara byłaby przez niego poczytana jako wyraz własnej bezkarności. Będąc wielokrotnie karanym, odbywał już bez resocjalizacyjnego rezultatu kary pozbawienia wolności.

W ocenie sądu tak wymierzona kara sprzyjać będzie właściwemu kształtowaniu się świadomości prawnej społeczeństwa, wpływając na umocnienie się przekonania, że żadne przestępstwo nie uchodzi bezkarnie i nie popłaca, a wręcz przeciwnie spotyka się ze sprawiedliwą represją karną. Przede wszystkim umożliwi kolejną próbę wychowania oskarżonego, wpojenia mu podstawowych norm społecznych, poszanowania mienia innej osoby oraz konieczności przestrzegania porządku prawnego.

W pkt II wyroku sąd zaliczył oskarżonemu na podstawie art. 63 § 1 kk okres tymczasowego aresztowania w sprawie na poczet orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności.

Wysokość wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną z urzędu oskarżonemu ustalił w oparciu o § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z

2002 r. Nr 163, poz. 1348). obrońca oskarżonego, ustanowiony przed sądem, uczestniczył bowiem w jednej rozprawie, prowadzonej w postępowaniu zwyczajnym.

W sprawie ustalono, iż S. K. jest osobą bezrobotną, nie posiadającą majątku, a w chwili orzekania przebywającą w izolacji, dlatego też, na podstawie art. 624 § 1 kpk, sąd zwolnił oskarżonego od ponoszenia opłaty i pozostałych kosztów sądowych. Orzeczenie takiego obowiązku byłoby zbyt uciążliwe dla oskarżonego ze względu na jego sytuację materialną. Takie orzeczenie odpowiada także jego wnioskowi złożonemu na rozprawie w dniu 19 listopada 2015 roku w trybie art. 387 kpk.